

[Kai Moltke.]

punkt i dette lovforslag, det punkt, som siger, at der også indføres en vis og effektiv kontrol for lejligheder opført i perioden mellem 1. april 1959 og dags dato. Udmærket, højtærede boligminister, vi stemmer med glæde for en sådan kontrol og sådanne kontrolforanstaltninger. Man bliver blot en lille smule sørgmodig, når man i bemærkningerne læser, at man her ikke agter at sætte den hidtil gældende leje ifølge kontrakt ned, men at man kun fremtidig vil gribe ind over for yderligere lejeforhøjelser i tilfælde af lejerskifte. Ja men lejerskifte? Hvorfor flytter folk fra en sådan ny og moderne lejlighed? Er det ikke ofte, fordi prisen har en sådan højde, at det er umuligt at blive boende for ganske almindelige mennesker, og har vi ikke netop i øjeblikket en sådan affolkning af denne type af lejligheder, at udsigterne til, selv med liberal vilje, at hæve lejen yderligere ikke er så forfærdelig store, at vi står over for nogen omvæltning af videnskaben på boligområdet gennem dette regeringsforslag?

Altså, kontrol i huse, som endnu ikke er bygget, hvor forudsætningen er, at de ikke er bygget, i tagetager, som ikke må bygges i øjeblikket på grund af gældende restriktioner, og som det tredje fund: restriktioner under sådanne former, at den leje, der er i dag, ikke nedsættes, ikke kontrolleres, men at man kun ved lejerskifte sætter en teoretisk stopper for, at lejen yderligere sættes i vejret.

Nu har vi i de sidste dage lidt under lang mødetid og en truende duft af valg. I journalistkredse går der en ualmindelig ondskabsfuld historie. Det hedder sig, at dette forslag oprindelig lå i den højtærede boligministers lomme, den dag vi sidst i tinget havde den store boligdebat — hvor jeg desværre var fraværende — at dette dokument ikke kom op af lommen, fordi bølgerne ikke bevægede sig på sådanne højder, at det blev nødvendigt, men at nogle for nysgerrige journalister begyndte at skrive om dette forslag, der var færdigudarbejdet, men stadig væk lå i lommen, og at denne generende presse, der også har kolporteret valgryster i den sidste uge, faktisk tvang et dokument på bordet, som man ellers så småt havde ønsket skulle blive liggende, hvor det lå.

Og hvilken katastrofal situation melder der sig så for socialdemokratiet netop nu, hvor man skal organisere valgkampen? Man bekender sig til et boligprogram, som intet indeholder, intet forbedrer, men blot giver abstrakte muligheder engang ud i fremtiden. Det minder mig om en historie, jeg engang hørte oppe i Nørresundby om en bonde, som trak sin ko op på en meget sandet højde, klappede vemodigt på ryggen af den og sagde: ja, græs er der jo ikke meget af, bette bos, men der er en knippelfin udsigt!

Lever vi længe nok, så kommer der jo også den tid, hvor disse bestemmelser bliver aktuelle, hvor disse bestemmelser kan gøre gavn under en initiativrig boligminister. Men der gives ikke en tøddel på noget område til alle dem, som i dag er ofre for boligspeculation og lignød. Og lad os lige se på lejerne i de ejendomme, der er bygget siden 1959 — det er jo ikke ligegyldigt, hvad man regulerer — de vil jo blive retningsgivende for, hvad urimelig leje er, så længe de ikke nedsættes. Det vil jo blive et argument for dygtige jurister som VK-ordførerne her i dag, hvis de får med sådanne sager at gøre, at det, som eksisterer andre steder i nybyggeriet, selvfølgelig er en rimelig leje, for den røres ikke. Og så undrer man sig over i dag i Aktuelt at se valgparolen: Stop for boligspekulation. Det er lånte varer. Men herregud, man kan jo altid låne noget godt, hvis man virkelig vil bruge det. Og hvad står der så i Aktuelt — jeg beder om den højtærede formands til-ladelse til at citere ganske kort —:

„I det private spekulationsbyggeri forlanges rask væk 130-140 kr. pr. m² etageareal, mens de sociale og almennyttige boligforetagender udlejer til en pris af 60-70 kr. pr. m². Differencen er ikke udtryk for nogen forskel i kvalitet eller udstyr.“

Ja men hvad er det, vi får at vide her? Det er socialdemokratiets officielle standpunkt her i valgkampen, at lejen i byggeriet ligger dobbelt så højt, som den behøvede at gøre. Og hvilken slutning drager socialdemokratiet her foran udskrivningen af valg af denne situation? At disse høje lejer, som yder en dividende, et udbytte til husværterne af deres egenkapital på mellem 40 og 65 pct., dem rører vi ikke, men hvis de sætter dem op til 70-80 pct., så giver vi boligmini-